

gezondheid

Een gespalkte poot is onhandig en lastig. Toch kon de drachtige ooi zich er goed mee redden.

Gebroken poot

Een drachtige ooi had haar voorpoot gebroken. Vervelend, want een achterpoot heeft meer kans op herstel. De schapenhouder zei: “Als er niets aan te doen is, moet ze een spuitje hebben.”

TEKST: DRS. ERWIN DE HAAN (DIERENARTS IN BARNEVELD), ILLUSTRATIE: ELS VAN DEN BERG

Met gips, watten, een spalk en een middel om dieren te euthanaseren ga ik naar de veehouder toe. De ooi blijkt ongeveer halverwege de dracht te zijn. Het zou mooi zijn deze ooi weer op te knappen, maar dan moet er wel een kans van slagen zijn. Dit is afhankelijk van de breuk. Een achterpoot heeft meer kans op herstel dan een voorpoot. Zeventig procent van het gewicht staat op de voorpoten, die dus een veel grotere belasting dragen dan de achterpoten. In geval van een open botbreuk komt er een infectie als complicerende factor bij en wordt de prognose snel minder. Als je een vieze wond weken wegstopt onder een gipsverband, kan die erg gaan stinken. Een infectie zal een goede genezing in de weg staan.

De kunst van het herstellen van een botbreuk is de beide botstukken stijf tegen elkaar te houden. Het bot kan dan weer langzaam aan elkaar groeien. Bij mensen en gezelschapsdieren kunnen de delen met een titanium plaatje aan elkaar geschroefd worden. Voor een schaap is deze oplossing vaak te duur. Maar met gips en een spalk lukt het ook de poot goed te stabiliseren.

De poot moet een flink stuk onder de breuk tot een flink stuk boven de breuk ingegipst worden, anders blijft de breuk bewegen en zullen de botstukken niet aan elkaar vastgroeien. Als de breuk doorloopt tot in een gewricht, is de kans op her-

stel ook minder goed. Het gewricht raakt mogelijk ontstoken en verstijft.

Bij dit schaap was van een voorpoot het lange bot boven de kogel gebroken (pijpbeen). Dwars op de lengterichting. Dit is gunstig, want een scheve breuk schuift makkelijker langs elkaar. Deze breuk kon voor een groot deel goed ingegipst worden en dit hebben we ook gedaan. Eerst de huid ontsmetten met jodium, daarna omwikkelen met witte watten om drukplekken te voorkomen, vervolgens een spalk als extra versterking en dan gipsverband natmaken en om de watten wikkelen. In enkele minuten wordt dit hard.

Je staat ervan versteld hoe snel een ooi zich redt met een dergelijk onhandige spalk aan een poot. Indien de breuk niet meer kan bewegen, wordt de pijn ook al snel minder. Toch geven we liever geen pijnstillers. Hoe minder beweging hoe beter de genezing. Ik was laatst bij dezelfde schapenhouder. De ooi stond in een hokje met twee prima lammeren. Het pootje was niet zo recht als het andere, maar ze lijkt goed in staat de lammeren te zogen. Indien de kans op genezing niet groot is, moet euthanasie overwogen worden. Een breuk is vaak erg pijnlijk. Een ander alternatief is noodslachting. Echter, een dier met een breuk mag niet vervoerd worden (regeling wrak vee). Het zal op het bedrijf levend gekeurd en gedood moeten worden, door een dierenarts, waarna het naar een slachthuis afgevoerd kan worden. <<